

शिशुगीतम्

डा. विश्वासः

पुत्री मम खलु निद्राति
पुत्री मम खलु निद्राति ।
सुन्दरशयने सुखमयवसने
पुत्री मम खलु निद्राति ॥

रे रे वायस कर्कशकण्ठ !
मा रट मा रट कर्णकठोरम् ।
श्रान्ता क्लान्ता पुनरनुनीता
पुत्री मम खलु निद्राति ॥

माँव्, माँव्, मा कुरु घोरविरवं
चल चल रे खल चोरबिडाल !
स्निग्धा मुग्धा सेवितदुग्धा
पुत्री मम खलु निद्राति ॥

उच्चैर्मा भष शुनक! वराक!
भौ भौ मा कुरु कार्यविहीन! ।
विमला कुशला सुमनोमृदुला
पुत्री मम खलु निद्राति ॥

रे रे मशक ! मा कुरु गानं
मा स्पृश मा दश रक्तपिपासो !
सुदती सुमुखी शोभनगात्री
पुत्री मम खलु निद्राति ॥

पुत्री, वायस, श्रान्ता, क्लान्ता, विरवम्, चोरबिडालः, स्निग्धा, मुग्धा, शुनकः, वराकः

ଟିପ୍ପଣୀ

ଶବ୍ଦାର୍ଥ: -

ଭଞ୍ଜ - ଭୁବ୍ଧ (ଭୁକ୍ତ), ବାୟସ: - କାକ: (କାଢ଼), ବିରାଜ - ଶବ୍ଦ: (ବିକିଟ ଶବ୍ଦ), ଶୟନେ- ଶୟ୍ୟାୟାମ୍ (ଶୟ୍ୟାୟାମ୍),
ଅନୁନୀତା - ବିନୀତା (ବିନୀତ), ମୁଗ୍ଧା - ସରଳା (ସରଳ), ବରାକ: - ହତଭାଗ୍ୟ: (ହତଭାଗ୍ୟା), ସୁଦତୀ - ଶୋଭନଦନ୍ତଯୁକ୍ତା
(ଭଲ ଦାନ୍ତ ଥିବା) ।

ଅଭ୍ୟାସ :

୧. ଗୀତମିଦଂ ସଂସ୍ବରଂ ଗାୟତ ।

୨. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନଂ ପୂରୟତ ।

(କ) ସୁନ୍ଦରଶୟନେ _____ ।

(ଖ) _____ କର୍କଶକଣ୍ଠ !

(ଗ) ଶ୍ରାନ୍ତା କ୍ଳାନ୍ତା _____ ।

(ଘ) ଚଳ ଚଳ ରେ _____ ଚୋରବିଢାଳ ।

(ଙ) ଭୌ ଭୌ ମା କୁରୁ _____ ।

(ଚ) _____ ସୁମନୋ ମୃଦୁଳା ।

(ଛ) ମା ସ୍ପୃଶ ମା ଦଶ _____ ।

୩. ସ୍ତମ୍ଭମେଲନଂ କୁରୁତ ।

‘କ’

ପୁତ୍ରୀ ମମ ଖଲୁ

ରେ ରେ ମଶକ !

ସ୍ନିଗ୍ଧା ମୁଗ୍ଧା

ସୁଦତି ସୁମୁଖୀ

ଉଚ୍ଚୈର୍ମା ଭଞ୍ଜ

ଶ୍ରାନ୍ତା କ୍ଳାନ୍ତା

‘ଖ’

ଶୁନକ ବରାକ !

ପୁନରନୁନୀତା

ନିଦ୍ରାତି

ସେବିତଦୁଗ୍ଧା

ମା କୁରୁ ଗାନମ୍

ଶୋଭନଗାତ୍ରୀ

४. पद्यानुसारं सज्जीकुरुत ।

- (क) निद्राति खलु मम पुत्री । _____
- (ख) कर्कशकण्ठ ! वायस !! रे रे । _____
- (ग) श्रान्ता पुनरनुनीता क्लान्ता । _____
- (घ) खल चल चल रे चोरबिडाल । _____
- (ङ) सेवितदुग्धा मुग्धा स्निग्धा । _____
- (च) सुमनोमृदुला कुशला विमला । _____
- (छ) मशक ! रे रे गानं मा कुरु । _____

५. उचितेन पदेन शून्यस्थानं पूरयत ।

- (क) पुत्री मम खलु _____ । (निद्रामि, निद्रासि, निद्राति)
- (ख) उच्चैर्मा _____ शुनक वराक ! । (भष, भषेयुः, भषथ)
- (ग) रे रे मशक ! मा _____ गानम् । (करोमि, कुरु, कुर्युः)
- (घ) मा रट मा _____ कर्णकठोरम् । (रट, रटतम्, रटत)
- (ङ) मा _____ रक्त पिपासो ! । (दशतु, दश, दशय)

